

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1556

Vragen van het lid **Sylvana Simons** (BIJ1) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de nieuwe extreemrechtse regering in Israël* (ingezonden 20 januari 2023).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 15 februari 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het recente aantreden van een nieuw kabinet in Israël geleid door Benjamin Netanyahu dat wordt aangemerkt als «de meest rechtse regering ooit in Israël»¹?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u op de hoogte dat invloedrijke ministersposten met betrekking tot de Palestijnse gemeenschap gevuld zijn door omstreden extreemrechtse politici?

Antwoord 2

Ik ben bekend met de verdeling van ministersposten.

Vraag 3

Zou u uw gevoelens over dit kabinet willen delen?

Antwoord 3

De nieuwe regering is een resultaat van een democratisch proces. Ik heb kennis genomen van de beleidsvoornemens van dit nieuwe kabinet en onderdelen hiervan geven reden tot zorg.

¹ Sanne Schelfaut, «Israël krijgt meest rechtse en religieuze regering ooit», 29 december 2022, Israël krijgt meest rechtse en religieuze regering ooit | Buitenland | AD.nl

Vraag 4

Bent u bekend met de nieuwe Minister van nationale veiligheid in Israël genaamd Itamar Ben-Gvir? Bent u op de hoogte dat Ben-Gvir is veroordeeld voor racisme en het steunen van een ultranationalistische terroristische organisatie²?

Antwoord 4

Ja.

Vraag 5

Bent u bekend met het bericht dat Ben-Gvir de Israëlische politie de opdracht heeft gegeven om alle Palestijnse vlaggen in de openbare ruimte van Israël te verwijderen³?

Antwoord 5

Ja.

Vraag 6

Bent u het eens met de fractie BIJ1 dat het onacceptabel is dat een openlijk racistische politicus verantwoordelijk is voor de nationale veiligheid van een land? Hoe beïnvloedt dit gegeven het handelen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken tegenover Israël?

Antwoord 6

De benoeming van Minister Ben-Gvir is het resultaat van een democratisch proces in een land met een ontwikkelde rechtsstaat. Ik ben bezorgd over geuite denkbelden van Minister Ben-Gvir, bijvoorbeeld over de Arabische gemeenschap.

Voor Nederland blijft de twee-statenoplossing onverminderd de inzet, ook in de bilaterale relatie met Israël. Het is in het belang van alle betrokkenen om te komen tot een duurzame en vreedzame oplossing. Nederland blijft zich inzetten om de partijen nader tot elkaar te brengen, en roept daarbij op tot de-escalatie.

Vraag 7

Bent u bekend met de nieuwe Minister van financiën in Israël genaamd Bezalel Smotrich? Bent u op de hoogte dat Smotrich zichzelf heeft omschreven als een «fascistische homofoob»⁴?

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Bent u bekend met het bericht dat Smotrich van plan is om 40 miljoen dollar aan belasting van de Palestijnse Autoriteit te korten als reactie op een oproep van de Palestijnen naar het Internationaal Gerechtshof om een adviserende uitspraak te doen over de legaliteit van de Israëlische bezetting van de Palestijnse gebieden waarna een resolutie werd aangenomen om met zo een advies te komen⁵?

Antwoord 8

Ja.

² Nahal Toosi, «Biden's strategy for a far-right Israel: Lay it all on Bibi», 20 december 2022, Biden's strategy for a far-right Israel: Lay it all on Bibi – POLITICO

³ Isabel Bolle, «Radical Israëlische Minister wil Palestijnse vlag uit het straatbeeld weren», 9 januari 2023, Radical Israëlische Minister wil Palestijnse vlag uit het straatbeeld weren (trouw.nl)

⁴ Haaretz, «Israel's Far-right Finance Minister Says He's «A Fascist Homophobe» but «Won't Stone Gays»», 16 januari 2023, Israel's Far-right Finance Minister Says He's «A Fascist Homophobe» but «Won't Stone Gays» – Israel News – Haaretz.com

⁵ Isabel Bolle, «Radical Israëlische Minister wil Palestijnse vlag uit het straatbeeld weren», 9 januari 2023, Radical Israëlische Minister wil Palestijnse vlag uit het straatbeeld weren (trouw.nl)

Vraag 9 en 10

Vindt u dat dit een gevaarlijk precedent schept binnen de internationale gemeenschap?

Welke stappen gaat u nemen om verdere intimidatie van het nieuwe Israëlische kabinet tegenover de Palestijnse Autoriteit te voorkomen?

Antwoord 9 en 10

Nederland heeft op 16 januari jl. samen met 90 VN-lidstaten grote zorgen uitgesproken in een verklaring over de strafmaatregelen in reactie op het verzoek aan het Internationaal Gerechtshof voor een adviesaanvraag en waarin Israël wordt verzocht deze maatregelen terug te draaien. Daarnaast wordt in deze verklaring steun betuigd voor het Internationaal Gerechtshof als hoeksteen van de internationale rechtsorde. Met de bilaterale sancties komt bovendien de al slechte financiële situatie van de Palestijnse Autoriteit verder onder druk te staan. Dit standpunt draagt het kabinet actief uit richting de Israëlische autoriteiten.

Vraag 11

Hoe beïnvloed het aantreden van deze eerder benoemde extreemrechtse Ministers de diplomatieke banden tussen Nederland en Israël? Zou u bereid zijn om sancties op te leggen aan Israëlische politici die banden hebben met terroristische organisaties? Zou u uw antwoord willen toelichten?

Antwoord 11

Zie antwoord op vraag 6.

Vraag 12

Bent u bekend met de plannen van het nieuwe Israëlische kabinet om de bevoegdheden van het Hooggerechtshof ondergeschikt te maken aan die van de Knesset (het parlement)?⁶

Antwoord 12

Ja.

Vraag 13

Bent u op de hoogte van de plannen van het Israëlische kabinet om de zittende politieke machthebbers een beslissende stem te geven bij de benoeming van nieuwe rechters, waardoor de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht dreigt te worden aangetast?

Antwoord 13

Ja.

Vraag 14

Bent u bekend met de breed gedragen zorgen in Israël dat dit een einde kan betekenen van de democratie? Zou u willen reflecteren op deze ontwikkeling?

Antwoord 14

De demonstraties in Israël geven een duidelijk signaal over breed gedragen zorgen in de maatschappij. Onafhankelijke rechtspraak is onmisbaar in een democratische samenleving. Het beoogde pakket met maatregelen voor de hervorming van de Israëlische rechterlijke macht is in potentie omvangrijk en verstrekkend.

Vraag 15

Hanteert het u een afwijkend beleid wanneer het omgaat met democratische rechtsstaten in tegenstelling tot gebrekkige democratische regimes zoals Hongarije? Bent u het eens met de fractie BIJ1 dat de onafhankelijkheid van de rechtspraak een noodzakelijk aspect is van een democratie? Zo ja, wat

⁶ Floris van Straaten, «Woede in Israël over plan om rechters onder politieke controle te brengen», 17 januari 2023, Woede in Israël over plan om rechters onder politieke controle te brengen – NRC

⁷ Floris van Straaten, «Woede in Israël over plan om rechters onder politieke controle te brengen», 17 januari 2023, Woede in Israël over plan om rechters onder politieke controle te brengen – NRC

gaat u veranderen aan de manier waarop er gehandeld wordt met Israël als gevolg van de eerder benoemde ondergeschikt stelling van het Israëlische Hooggerechtshof aan het parlement? Zou u uw antwoord willen toelichten?

Antwoord 15

Voor een democratische rechtsstaat is onafhankelijke rechtspraak onontbeerlijk. In de dialoog met Israël wordt het belang hiervan onderstreept.

Vraag 16

Zou u willen reflecteren op de volgende quote van de premier van Israël Benjamin Netanyahu over de plannen van zijn nieuwe kabinet: «Dit is de basis lijn van mijn nationale regering: Het Joodse volk heeft een exclusief en onbetwistbaar recht op alle gebieden van het land van Israël. De regering zal de ontwikkeling van nederzettingen bevorderen in alle delen van Israël – in de Galilee, de Negev, de Golan, Judea en Samaria.»⁸?

Antwoord 16

Het Israëlische nederzettingenbeleid is zeer zorgwekkend, getuige ook de recente aankondiging op 12 februari jl. om negen *outposts* te legaliseren. Nederland en de EU veroordelen het Israëlische nederzettingenbeleid, en dringen consequent bij Israël erop aan van verdere uitbreiding hiervan af te zien. De bouw van nederzettingen in bezet gebied is in strijd met het internationaal recht, ondermijnt de kansen op een twee-statenoplossing en zorgt voor toenemende spanningen ter plaatse. Nederland blijft zich uitspreken tegen illegale nederzettingen, en tegen unilaterale acties die een duurzame oplossing verder bemoeilijken. De ontwikkelingen op de grond worden nauwgezet gevolgd, en het kabinet aarzelt niet om zich duidelijk daarover uit te spreken. Dit heb ik dan ook tijdens mijn eerste gesprek met mijn Israëlische counterpart op 10 januari jl. gedaan.

Vraag 17

Bent u bekend met het recente verslag van de onafhankelijke internationale onderzoekscommissie van de Verenigde Naties waaruit blijkt dat de Israëlische nederzettingen op Palestijns grondgebied in strijd zijn met het internationaal recht⁹?

Antwoord 17

Ja.

Vraag 18

Bent u het eens met de fractie BIJ1 dat premier Netanyahu in het geciteerde bericht de intentie aankondigt om deze schendingen van het internationaal recht voort te zetten? Welke stappen gaat u nemen om verdere annexatie van Palestijnse gebieden te voorkomen? Zou u uw antwoord willen toelichten?

Antwoord 18

Zie mijn antwoord op vraag 16.

Vraag 19, 20, 21, 22, 23, 24 en 25

Welke maatregelen zou u in zijn algemeenheid nemen wanneer het omgaat met apartheidsstaten?

Vindt u dat het gepast is voor een land als Nederland om positieve diplomatieke banden te hanteren met apartheidsstaten?

⁸

Benjamin Netanyahu - בנימין נתניהו on Twitter: "אלה קווי היסוד של הממשלה הלאומית בראשותי: לעם היהודי זכות בלעדית ובלתי ניתנת לערעור על כל מרחבי ארץ ישראל. הממשלה תקדם ותפתח את ההתיישבות בכל חלקי ארץ ישראל - בגליל, בנגב, בגולן, ביהודה ובשומרון" / Twitter

⁹ Verenigde Naties, «Israeli occupation of Palestinian territory illegal: UN rights commission», 20 oktober 2022, Commission of Inquiry finds that the Israeli occupation is unlawful under international law | OHCHR

Vindt u dat wanneer er apartheid in een land wordt geconstateerd dat een soortgelijke boycott als in het verleden gehanteerd werd tegen Zuid Afrika een geschikte maatregel is?

Vindt u dat sancties een logisch element zijn in het omgaan met een apartheidsstaat?

Bent u bekend met de rapporten van Amnesty International en Human Rights Watch waaruit blijkt dat er in Israël apartheid plaatsvindt^{10, 11}? Bent u op de hoogte dat apartheid wordt geclassificeerd als een misdaad tegen de menselijkheid volgens de Verenigde Naties?

Erkent u de kwalijkheid van de in de rapporten genoemde feiten? Indien de bevindingen van Amnesty International en Human Rights Watch niet worden erkent, bent u bereid om een onafhankelijk onderzoek te laten verrichten om te constateren of er sprake is van apartheid in Israël?

Deelt u de zorgen van de fractie BIJ1 dat het nieuwe extreemrechtse kabinet van Israël de mensenrechtenschendingen die benoemd worden in de rapporten van Amnesty International en Human Rights Watch zou kunnen verergeren^{12, 13}? Zo ja, zullen er stappen ondernomen worden om preventief te handelen?

Antwoord 19, 20, 21, 22, 23, 24 en 25

Het kabinet gaat niet mee in het gebruik van de kwalificatie «apartheid». Dit is een specifieke juridische term en een ernstig internationaal misdrijf, en het is aan een rechter om te oordelen of hiervan sprake is.

Ik verwijs u naar eerdere kabinetsappreciaties van het kabinet over dit onderwerp, met name de Kamerbrief met appreciatie rapport Amnesty International: Israels apartheid against Palestinians cruel system of domination and crime against humanity van 29 april 2022 [Kamerstuk 23 432 nr. 489], de Kamerbrief met de juridische duiding t.a.v. de kwalificatie van apartheid van 13 juni 2022 (Kamerstuk 30 950, nr. 312) en de Kamerbrief over nadere juridische duiding van de kwalificatie van apartheid van 14 oktober 2022 [Kamerstuk 30 950, nr. 320].

Tevens verwijs ik naar eerdere Kamerbeantwoording met nummer Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2601

¹⁰ Amnesty International, «ISRAEL'S APARTHEID AGAINST PALESTINIANS», Israel's apartheid against Palestinians – Amnesty International

¹¹ Zenith Magazine, «Israeli Apartheid: «A Threshold Crossed»», 19 juli 2021, A Threshold Crossed: Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution | HRW

¹² Amnesty International, «ISRAEL'S APARTHEID AGAINST PALESTINIANS», Israel's apartheid against Palestinians – Amnesty International

¹³ Zenith Magazine, «Israeli Apartheid: «A Threshold Crossed»», 19 juli 2021, A Threshold Crossed: Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution | HRW